

01 ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Βαθμοί κυριαρχίας και υποτέλεια

■ ΤΟΥ ΡΟΥΝΤΙ ΡΙΝΑΛΝΤΙ

Διλήμματα και επιλογές σε έναν ταραγμένο κόσμο

Οι πολιτικές και οικονομικές δυνάμεις του συστήματος (ή κατεστημένου) στην Ελλάδα, έχουν επίγνωση ότι πιθανόν να αντιμετωπίσουν δύο μεγάλα προβλήματα. Το πρώτο αφορά στα εθνικά θέματα, με κυρίαρχο τις ελληνοτουρκικές σχέσεις και την πιθανότητα σύγκρουσης ή παραχώρησης χωρίς σύγκρουση τμημάτων της κυριαρχίας της χώρας. Θέμα που προφανώς συνεπάγεται και σημαντικές πολιτικές εξελίξεις. Το δεύτερο σχετίζεται με την πορεία της παγκόσμιας οικονομίας και τις επιπτώσεις που θα έχει μια κρίση για την εγχώρια οικονομική ζωή. Το πρόβλημα αυτό, υπολογίζεται ότι μπορεί πιο εύκολα να αποδοθεί στη γενικότερη κατάσταση, ώστε να αποφευχθούν μεγάλα τραντάγματα στο πολιτικό σκηνικό.

Ο τρόπος αντιμετώπισης και των δύο προβλημάτων, δεν έχει καμία πρωτοτυπία. Ως πανάκεια επιλέγεται η εθελοντική παραχώρηση βαθμών κυριαρχίας, τόσο σε διεθνείς οργανισμούς και συνασπισμούς (Ε.Ε., ΕΚΤ, ΔΝΤ, ΗΠΑ, ΝΑΤΟ), όσο και η επιδίωξη μέσω της «ελληνοτουρκικής φιλίας» να παραχωρηθούν αρκετά από όσα ζητά η Τουρκία «για να ησυχάσουμε επιτέλους». Σημαία του πολιτικού συστήματος είναι η διαχειριστική υποτέλεια και η παρασιτική πρόσδεση της χώρας και της οικονομίας της στους δυτικούς «εταίρους».

Προσαρμοστικότητα των ελίτ

Στην εποχή της γεωπολιτικής που έχουμε εισέλθει, δηλαδή σε μια περίοδο επίλυσης διαφορών δια της ισχύος και νέων περιχαράκωσεων, αποτελεί ουτοπία η αναζήτηση «ησυχίας» ή χώρου κίνησης μέσα στην αγκαλιά μεγάλων παικτών ή ανερχόμενων επεκτατικών δυνάμεων. Η Ελλάδα ως μικρή χώρα –έκταση, οικονομία, πληθυσμός κ.λπ.– ενδιαφέρει ισχυρούς και επεκτατιστές, όχι για την αγορά της, αλλά για τη γεωπολιτική της θέση. Πέρασμα και διαμετακομιστικός κόμβος (κλασικά), στρατηγικό σημείο βάσεων και ηλεκτρονικός κόμβος (Κρήτη κ.λπ.), και βασικό φράγμα σήμερα των προσφυγικών ροών προς τη Δύση. Το Αιγαίο, και η Μεσόγειος γενικά, έχουν μετατραπεί σε υγρό τάφο για χιλιάδες ανθρώπους στον βωμό των γεωπολιτικών σχεδίων για τη Μέση Ανατολή και τη Β. Αφρική. Το Προσφυγικό έχει μετατραπεί σε όπλο στα χέρια αδίστακτων και επεκτατικών δυνάμεων. Τα μνημόνια δεν αποσκοπούσαν ως σχεδιασμός στην οικονομική σωτηρία και ανόρθωση της χώρας. Ήταν δρόμος και τρόπος για την περεταίρω κυριαρχία και διείσδυση δυτικών συμφερόντων. Για

Πειθήνιοι και καλοί σύμμαχοι, υποτελείς εντεταλμένοι. Δεν χρειάζεται εγχώριο σχέδιο. Μόνο σχεδιάκια για να εμφανίζεται η μία παράταξη καταλληλότερη της άλλης. Ιδιαίτερη επιδίωξη, να εμποτιστεί και ολόκληρο το κοινωνικό σώμα στην ανάγκη αυτής της «πρόσδεσης»

πειράματα προς εξαγωγή ή παραδειγματισμό, για τον χωρισμό σε ζώνες και πύλες εισόδου και εξόδου. Τέλος, υπήρχαν πάντα στον σχεδιασμό στοιχεία κατάλυσης της κυριαρχίας. Πολιτικά, συνοριακά, πολιτιστικά, εδαφικά. Όποιος αντιμετώπισε τα μνημόνια αποκλειστικά ως προς την οικονομική τους διάσταση, χάνει από την οπτική του την αλλαγή καθεστώτος που αυτά επέφεραν. Είναι ζήτημα αν η «έξοδος» από τα μνημόνια οδήγησε σε μεγαλύτερο βαθμό κυριαρχίας σε όλους τους αποφασιστικούς τομείς της κοινωνικής ζωής. Κανένα σημάδι δεν μαρτυρά κάτι τέτοιο.

Η προσαρμοστικότητα που κλασικά έφεραν ως αρετή οι ελληνικές ελίτ, τις οδήγησε και τις οδηγεί να μην έχουν καθαρή ματιά για όσα συμβαίνουν. Για παράδειγμα, ολόκληρη την Ευρώπη διαπερνούν μεγάλα κύματα πολιτικής αστάθειας και αποσταθεροποίησης. Αγγλία, Ιταλία, Ισπανία, Γαλλία, Γερμανία διαπερνούνται από εκδηλώσεις πολιτικής κρίσης και γήρανσης, από έλλειψη εναλλακτικών απέναντι σε άλλες τάσεις. Η Γηραιά Ήπειρος στέκεται αμήχανη και αποσβολωμένη απέναντι στο δίλλημα πόσο πολύ αντιρωσική πολιτική πρέπει να ακολουθηθεί και πόση υποταγή να επιδεικνύει στις ΗΠΑ. Ο κόσμος αλλάζει με ταχύτητα και νέες δυνάμεις αναδύονται. Η Ελλάδα επιλέγει την υπαγωγή στη γερμανική Ευρώπη του *court* και σε ό,τι θέλουν οι ΗΠΑ (υπό Τραμπ σήμερα, Ομπάμα, Κλίντον

χθες κ.λπ.). Και όχι μόνο. Νομίζει ότι στο ταραγμένο τοπίο, μια «συμφωνία», όπως την περιγράφει ο πολύς Σημίτης, με την Τουρκία, θα περισώσει την κατάσταση και θα φέρει ηρεμία.

Σε εποχές γενικευμένης αστάθειας και μεγάλων ανακατατάξεων, σε εποχές που ο καθένας μεριμνά για «τα του οίκου του», οι εγχώριες ελίτ δεν πιστεύουν ούτε στον εαυτό τους. Θέλουν να ακουμπήσουν σε ισχυρές πλάτες, να πληρώσουν προστάτες όσο-όσο, να υποταχθούν στον νταή της περιοχής. Κι αυτό το παρουσιάζουν ως σχέδιο για την Ελλάδα του 2021... Η απώλεια κυριαρχίας και η μετατροπή της χώρας σε αποικία πολλών αφεντάδων, θεωρείται αναπότρεπτη επιλογή που μάλιστα βάζει την Ελλάδα στον προθάλαμο της νέας ψηφιακής εποχής. Χρειαζόμαστε 6 ουρανοξύστες στο Ελληνικό, πολλές μαρίνες σε όλες τις θάλασσες, καζίνο, μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες, ξεπούλημα όλων των δημόσιων επιχειρήσεων και εφαρμογή όσων έχουν συμφωνηθεί με τους «θεσμούς» για μέχρι το 2060 ή για 99 χρόνια. Επέκταση της βάσης στη Σούδα, Λάρισα και Αλεξανδρούπολη, ναυπηγεία στην Σύρο, όλα για τον αμερικάνικο στρατό. Ο Πομπέο, της κυβέρνησης Τραμπ, θα τιμηθεί ιδιαίτερα σε λίγες μέρες που θα βρίσκεται στην Αθήνα.

Το πραγματικό ζητούμενο

Ορισμένοι στην Ελλάδα αμφισβητούν το αν υφίσταται τούρκικος επεκτατισμός.

Πρόσφατα, ο Α. Ανδριανόπουλος αναρωτήθηκε: «Έχει πραγματικά επεκτατικές τάσεις η Τουρκία; Από πού προκύπτει ένα τέτοιο συμπέρασμα; Τα τελευταία 150 χρόνια, η Τουρκία συρρικνώνεται. Δεν επεκτείνεται. Οι όποιες επιθετικές προς τα έξω κινήσεις της, προκύπτουν από την ανασφάλεια για τη μελλοντική της πορεία». Απλά ανασφαλής χώρα που θέλει να αντιστρέψει τη διαρκή της συρρίκνωση... Τέτοιες αναλύσεις πλασάρονται και κυκλοφορούν.

Ο Τραμπ από το βήμα του ΟΗΕ το λέει καθαρά: «Το μέλλον δεν ανήκει στους παγκοσμιοποιητές, ανήκει στους πατριώτες». Άλλωστε το έχει διακηρύξει από παλιά («θα ξανακάνουμε την Αμερική ισχυρή»). Αυτό είναι το νόημα του τραμπικού «πατριωτισμού», μια διαφορετική ιεράρχηση και στρατηγική για να σταματήσει τη φθίνουσα πορεία των ΗΠΑ. Ο Ερντογάν έχει την δική του στρατηγική: Να μεγαλώσει την Τουρκία, να την κάνει πρωταγωνιστική διεθνή δύναμη ισάξια ή και ανώτερη από πολλές ευρωπαϊκές χώρες (Γερμανία, Γαλλία κ.λπ.). Γι αυτό αμφισβητεί ανοιχτά το μονοπώλιο των πυρηνικών όπλων από μερικές χώρες.

Οι ελληνικές ελίτ είναι άνετες. Αποφεύγουν κάθε επιλογή. Τι Τραμπ, τι Ομπάμα, υπό τις ΗΠΑ και βλέπουμε. Υπό το διευθυντήριο της Ε.Ε. είτε με Γιούνκερ, είτε με Φον ντερ Λάιεν. Ουδεμία αμφισβήτηση. Πειθήνιοι και καλοί σύμμαχοι, υποτελείς εντεταλμένοι. Δεν χρειάζεται εγχώριο σχέδιο. Μόνο σχεδιάκια για να εμφανίζεται η μία παράταξη καταλληλότερη της άλλης. Ιδιαίτερη επιδίωξη, να εμποτιστεί και ολόκληρο το κοινωνικό σώμα στην ανάγκη αυτής της «πρόσδεσης».

Το πραγματικό ζητούμενο, και επιβεβαιωμένο από την ιστορία, είναι πως η κυριαρχία των χωρών, η κατάκτηση βαθμών κυριαρχίας, είναι όρος για τη διαχείριση διεθνών ζητημάτων προς όφελός τους χωρίς αρπαγή του πλούτου τους και εξανδραποδισμό των λαών τους. Είναι όρος για την υπεράσπιση της ειρήνης και του περιβάλλοντος. Η υπαγωγή στις ιμπεριαλιστικές δυνάμεις και τους οργανισμούς τους, οδηγούν σε πραγματικές καταστροφές.

Η κυριαρχία των χωρών μαζί με το στοιχείο του διαρκούς εκδημοκρατισμού, αποτελούν όρο για έναν καλύτερο κόσμο. Μια τέτοια προοπτική μάχεται και την παγκοσμιοποίηση αλλά και τις εκδοχές τραμπικής αναδίπλωσης, όπως και επίδοξες επεκτατικές δυνάμεις σε διάφορες περιοχές. Η Ελλάδα χρειάζεται εναλλακτικό πρόγραμμα διεξόδου προς αυτήν την κατεύθυνση.